

Fagdiscipliner, tværvidenskabelighed, videnskabelige trends og økonomisk historie

Niels Kærgård

Økonomisk Institut, Københavns Universitet

SUMMARY: It is argued that specialists, with a broad international but no interdisciplinary contact, have replaced versatile researches. This is intensified among economists – but not among historians – by changing from books to international journals as a predominant publishing method. Therefore a considerable danger exists that fruitful fields of research are neglected because they lie between different kinds of special disciplines. A narrow definition of a field as for instance economic history would therefore be more harmful than fruitful to research.

1. Indledning

I 1987 kom Viby Mogensens bog »Økonomi og Historie«, hvori der lægges vægt på økonomisk histories karakter af en tværfaglig kombination af økonomi og historie. I min kommentar til denne bog i Nationaløkonomisk Tidsskrift 1989 tog jeg dette problem op, og det har nu givet anledning til kommentarer fra både Carl-Axel Nilsson og Jørgen Peter Christensen, der begge understreger økonomisk histories karakter af en selvstændig fagdisciplin. Tydeligst hos Carl-Axel Nilsson, men selvom Jørgen Peter Christensen understreger de flydende grænser, skriver han også, at:

Der er kendetegn ved økonomisk historie, som giver grundlag for at danne sig et klart billede, af hvad Økonomisk Historie er. [(Christensen 1991, side 330).

Her skal denne debat ses i lyset af nogle generelle tendenser indenfor forskningsmiljøerne og den videnskabelige struktur. Helt central er her Carl-Axel Nilssons bemærkning om, at nye discipliner

opstår ofte med en tværvidenskabelig baggrund, men går vel med tiden, hvis de viser sig levedygtige, over til at etableres som selvstændige discipliner [(Nilsson, 1991, side 321).

I det følgende diskuteres først de generelle tendenser og derefter ses på implikationerne for økonomisk historie. Artiklen falder således i tre afsnit; 2. afsnit diskuterer

Fagdiscipliner, tværvidenskabelighed, videnskabelige trends og økonomisk historie

Niels Kærgård

Økonomisk Institut, Københavns Universitet

SUMMARY: It is argued that specialists, with a broad international but no interdisciplinary contact, have replaced versatile researches. This is intensified among economists – but not among historians – by changing from books to international journals as a predominant publishing method. Therefore a considerable danger exists that fruitful fields of research are neglected because they lie between different kinds of special disciplines. A narrow definition of a field as for instance economic history would therefore be more harmful than fruitful to research.

1. Indledning

I 1987 kom Viby Mogensens bog »Økonomi og Historie«, hvori der lægges vægt på økonomisk histories karakter af en tværfaglig kombination af økonomi og historie. I min kommentar til denne bog i Nationaløkonomisk Tidsskrift 1989 tog jeg dette problem op, og det har nu givet anledning til kommentarer fra både Carl-Axel Nilsson og Jørgen Peter Christensen, der begge understreger økonomisk histories karakter af en selvstændig fagdisciplin. Tydeligst hos Carl-Axel Nilsson, men selvom Jørgen Peter Christensen understreger de flydende grænser, skriver han også, at:

Der er kendetegn ved økonomisk historie, som giver grundlag for at danne sig et klart billede, af hvad Økonomisk Historie er. [(Christensen 1991, side 330).

Her skal denne debat ses i lyset af nogle generelle tendenser indenfor forskningsmiljøerne og den videnskabelige struktur. Helt central er her Carl-Axel Nilssons bemærkning om, at nye discipliner

opstår ofte med en tværvidenskabelig baggrund, men går vel med tiden, hvis de viser sig levedygtige, over til at etableres som selvstændige discipliner [(Nilsson, 1991, side 321).

I det følgende diskuteres først de generelle tendenser og derefter ses på implikationerne for økonomisk historie. Artiklen falder således i tre afsnit; 2. afsnit diskuterer

tendenser i forskningsmiljøerne, 3. afsnit publiceringsstrategier, og i 4. afsnit relateres disse generelle tendenser til diskussion om økonomisk historie.

2. Fra geografisk til faglig provinsialisme

Studeres det videnskabelige og kulturelle miljø i København i forrige århundrede og i første halvdel af dette, er det slående, hvor småt det er.¹ Københavns Universitet havde i 1871 39 professorer, i 1958 123 og i dag 176. Men i dag er det samlede antal faste lærere 1416, hvor antallet af ikke-professorale lærere både i 1871 og i 1958 var ubetydeligt. Det samlede indbyggertal i København og omegn passerede 200.000 i 1870'erne og millionen i 1930'erne. Da de sociale skel desuden var langt skarpere end i dag, var den sociale og kulturelle elite af en yderst beskedent størrelse, og denne gruppe var desuden rimeligt stabil over tiden. Eliten var derfor bundet sammen af en lang række familiebånd.

Som eksempel på dette kan Ida Thiele (1830-1862) betragtes (for en biografi se Nørregaard-Nielsen, 1987). Hendes far Just Mathias Thiele var sekretær for Kunstakademiet, direktør for Kobberstiksamlingen og en nær ven af Thorvaldsen. Han indlagde sig også stor fortjeneste ved at indsamle danske folkesagn (udgivet i 4 bind), og skrev selv en række skuespil og folkesagnsdramaer. Selv var Ida som 2-årig model for Købkes maleri af en lille pige i rød kjole, og 30 år senere hugger H. W. Bissen en buste af hende. Da H. C. Andersen i 1835 udgav sine første eventyr, var Ida, der havde leget på hans knæ, model for eventyret »Den lille Idas blomster«. Hendes bror Th. N. Thiele (1838-1910) var fra 1875 professor i anatomi og er dansk matematisk statistiks førende navn gennem tiderne (se Hald, 1981).

Et andet eksempel er Hieronymus Georg Zeuthen (1839-1920), der var professor i matematik fra 1886. Hans far var præst med en stor produktion af filosofiske og teologiske afhandlinger. Hans bror var også præst og afløste i 1901 Vilhelm Beck som formand for Indre Mission. Hans søn, Frederik Zeuthen, blev i 1930 professor i økonomi. H. G. Zeuthen var svoger til professor i botanik, Eugen Warming, som var far til økonomiprofessor Jens Warming.

Lad disse to eksempler være nok til at illustrere, hvor lille og sammenspist det kunstneriske, litterære, videnskabelige og religiøse miljø var i det gamle København. Det var i mange henseender et meget lukket miljø, hvor man var ilde stedt, hvis man kom på kant med de ledende kredse.

Men styrken i strukturen er jo også åbenbar. Med det lille intellektuelle miljø var den tværfaglige debat og bredden i de involveredes beskæftigelse betydelig.

Som eksempel på dette kan f. eks. nævnes Harald Westergård (1853-1936). Han blev kandidat i matematik i 1874, i statsvidenskab i 1877, og i 1886 professor i statistik

1. Dette er en uddybning af Kærgård (1991).

og nationaløkonomi. Han skrev både om teoretisk statistik og om samfundsbeskrivelse. Han var i 1870'erne med til at udvikle den matematiske økonomi (se bl.a. Creedy, 1980, Kærgård, 1983, og Davidsen, 1986), og hans hovedværk er i demografi, hvor han var et af Europas førende navne. Selv ville han imidlertid nok anse sin sociale og kirkelige indsats for det vigtigste; på alle de sociale områder var han en ledende forkæmper for forbedringer - søndagshvile, arbejdsløshedsforsikring og begravelseskasser. Og så var de kirkelige spørgsmål endda nok hans hovedinteresse. Her sad han i Kirkefondens ledelse og var således med til at stable alle de kirker, der blev bygget i København omkring århundredskiftet, på benene (ca. 40 af Københavns kirker er bygget i perioden 1890-1915), og det er for den indsats, han er nævnt i enhver dansk kirkehistorie.

Og Westergaard var ikke noget særtilfælde. Hans medprofessor i nationaløkonomi fra 1911, L. V. Birck, skrev både en disputats om teoretisk økonomi og økonomisk-historiske afhandlinger; han var rektor for Københavns Universitet, deltog i den teologiske debat og var et fremtrædende rigsdagsmedlem fra 1903. Han er navnlig kendt for sine kritiske analyser af det danske bankvæsen, hvor han var den ledende kraft både ved afsløringerne af Alberti i århundredets første årti og af Landmandsbankens forhold i 1920'erne.

Sådanne alsidige forskertyper og bekendtskabet mellem de forskellige fags professorer, gav grobund for metodedeletter med en betydelig faglig bredde, se f. eks. debatten mellem juristen Vinding Kruse og filosofen Jørgen Jørgensen om erkendelsesteori i *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, 1943, og mellem juristen Alf Ross og økonomen Frederik Zeuthen om politik og videnskab i *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, 1954. (Jørgensen, 1943, og Zeuthen, 1954). Institutionerne var tværfagligt sammensat, som f. eks. Institut for Historie og Samfundsøkonomi; her kunne politisk videnskab, historie og økonomi gå op i en højere enhed. Men gjorde det selvfølgelig ikke altid; i de snævre kredse trivedes både venskaber og fjendskaber, jvf. Kærgård (1989).

Det, der skete siden bl.a. med uddannelsessektorens eksplosion i 1960'erne og 1970'erne er opbygningen af en meget specialiseret institutstruktur. Ud af de tværfaglige miljøer er som Carl-Axel Nilsson siger etableret »selvstændige discipliner«. På Københavns Universitet er det gamle »Institut for Historie og Samfundsøkonomi« i dag delt op i Statistisk Institut, Økonomisk Institut, Sociologisk Institut, Institut for Statskundskab, Historisk Institut, Institut for Samtidshistorie og Økonomisk-Historisk Institut, med de første 4 under det samfundsvidenskabelige fakultet og de 3 sidste under det humanistiske. Og lignende forhold gælder for andre fag og andre læresteder.²

2. I øjeblikket er de tre historiske institutter ganske vist ved at blive lagt sammen, men det giver næppe nogen styrkelse af den faglige bredde. Tværtimod er de to nedlægningsstruede institutter, Institut for Samtidshistorie og Økonomisk-Historisk Institut, brobyggere mellem dels statskundskab og historie og dels økonomi og historie.

En endnu højere grad af specialisering er sket internationalt. Den internationale kommunikation sker, jvf. næste afsnit, hovedsageligt gennem tidsskrifter og faglige konferencer, symposier mv. I gamle dage var der indenfor f. eks. økonomi nogle få bredt læste tidsskrifter, og der var brede regionale, f. eks. nordiske, møder. Men i løbet af de seneste 10-20 år er en lang række specialiserede tidsskrifter og foreninger dukket op, mens mange af de brede møder er skrantende, jvf. f. eks. aflysningen af Nordisk Nationaløkonomisk Møde her i august.

Ser jeg på mit eget område, økonometrien, blev denne disciplin udviklet i århundredets første årti, tidsskriftet *Econometrica* blev oprettet i 1933. I dag er der på området udover *Econometrica*, *Journal of Econometrics* (startet i 1973), *Empirical Economics* (fra 1976), *Journal of Policy Modeling* (fra 1979), *Journal of Business and Economic Statistics* (fra 1983), *Econometric Reviews* (fra 1984), *Economic Modelling* (1984), *Econometric Theory* (fra 1985), og *Journal of Applied Econometrics* (fra 1986) for kun at nævne de vigtigste. Hvert af disse tidsskrifter har sin mere eller mindre specialiserede læserkreds.

Tilsvarende er udviklingen gået med den internationale mødevirksomhed. *Econometric Society* holder sine større møder for de, der arbejder med økonometrisk teknik, *Economic Modelling* for de, der arbejder med store samfundsøkonomiske modeller, *Applied Econometric Association* for de anvendelsesorienterede osv.

Internationaliseringen betyder altså, at det ikke længere er 75 københavnske professorer fra alle mulige fag, der snakker sammen, men at det i stedet er 75 specialister fra hele verden, der beskæftiger sig med det samme område, der har jævnlig kontakt.

Denne tendens forstærkes af uddannelsesstrukturen, hvor studierne skal effektiviseres og forkortes. Om forskeruddannelsen kan begynde tidligere uden omvejen over en bred kandidatuddannelse, er i øjeblikket til debat. En forsøgsordning er i gang ved oecon-studiet i Århus. Spørgsmålet er, om man vil specialisere forskere i deres meget snævre område allerede som f. eks. 22-årige. Men de skal jo på studieophold for at få udvidet deres horisont, siger man; det vil imidlertid blot sige, at de skal tilbringe et år med deres speciale på et af de universiteter i verden, der er særlig specialiseret i deres område.

Det, der sker, er således f. eks., at økonomer med en bred kandidatuddannelse med hjælpefag i økonomisk historie, jura, filosofikum osv. afløses af folk, der hurtigst muligt har specialiseret sig, og tager en del af uddannelsen, der i verden, hvor specialet står stærkest.

3. Fra bøger til internationale tidsskrifter

Den måde, hvorpå forskningsresultaterne publiceres, er utvivlsomt også ændret, i hvert fald for økonomerne. Den klare opfattelse må være, at bøger spiller en mindre og mindre rolle og internationale tidsskrifter og working papers af forskellig slags en større og større.

Tabel 1: Publiceringsmønstret for danske økonomer

Publikationstype	1. halvdel af århundredet	1980'erne
Bøger	22%	5%
Danske videnskabelige artikler	65%	41%
Internationalt publicerede artikler	13%	54%
I alt procent	100%	100%
I alt antal publikationer	171	44

Ann.: De ældre økonomer er talt op fra L.V. Birck, Axel Nielsen og F. Zeuthens publikationslister i *Nationaløkonomisk Tidsskrift*. 1980'ernes økonomer er repræsenteret af Økonomisk Institut ved Århus Universitet i 1984. Ved optællingen af de ældre økonomers arbejder er foretaget et væld af skøn, idet dagbladsartikler, foredrag mv. ikke er medtaget. Tallene er derfor meget usikre, men størrelsesordenen kan næppe røkke.

Det er ikke så lige til en sag at dokumentere dette på en blot nogenlunde tilfredsstillende måde, uden at det bliver en større undersøgelse, der falder uden for denne artikels rammer.³ Her skal derfor nøjes med nogle få primitive indikationer vedrørende danske forhold. I tabel 1 er som indikation for det moderne publiceringsmønster blandt økonomer anvendt en optælling for Økonomisk Institut ved Århus Universitet for 1984 publiceret i Paldam (1984). Til sammenligning er en tilsvarende optælling foretaget efter publiceringslister i forbindelse med nekrologer i *Nationaløkonomisk Tidsskrift*. Medtaget er Bircks publikationer (hentet fra Rasmussen, 1933), Axel Nielsens (hentet fra Milhøj & Milhøj, 1951) og Frederik Zeuthens (hentet fra Svendsen, 1959). Tallene er selvfølgelig meget skønsmæssige; det er ikke let at afgøre, hvad der bør med som videnskabelige artikler (dag- og ugebladsartikler mv. er ikke medtaget, betækningsbidrag normalt heller ikke) og hvad der er bøger (f. eks. når der er medforfattere, eller når de er på grænsen mellem en bog og en pjece; grænsen er sat omkring 50 sider). Den ventede tendens er ekstremt tydelig.⁴ Der er næppe tvivl om, at internationale tidsskrifter har overtaget førstepladsen fra bøgerne som publiceringsmedie for videnskabelige hovedresultater.⁵

Dette er ikke en ændring, der er uden indflydelse på indholdet af det, der skrives. De gammeldags brede fremstillinger af et problem set fra mange sider - teoretisk, empirisk og historisk - har ingen plads i fagtidsskrifter. Her er det de korte præcise resultater uden mange nuancerende bemærkninger, der er sagen. Samtidig vil resultater, der vedrører et konkret, mindre betydningsfuldt, land som Danmark, blive nedprioriteret i for-

3. Der findes internationalt en række undersøgelser, specielt er det i USA populært at rangere økonomer, tidsskrifter, universiteter og forlag efter hvor ofte de citeres. For større undersøgelser af økonomernes publiceringer se f. eks. Hawkins, Ritter & Walter (1973) og Eagley (1975).

4. De 5% for bøger i 1980'erne dækker kun over 2 bøger, hvoraf den ene er en foreløbig udgave af et senere bogtrykt værk, den anden et genoptryk af en lærebog.

5. Det er også oplagt, at det internationale sprog for danske økonomer er skiftet fra tysk til engelsk. Zeuthen er den eneste af de ældre økonomer, der har mere end én engelsksproget artikel.

Tabel 2: Publiceringsmønsteret for økonomer og historikere

Publikationstype	Økonomer	Historikere
Bøger	5%	16%
Danske videnskabelige artikler	41%	69%
Internationalt publicerede artikler	54%	15%
I alt procent	100%	100%
I alt antal publikationer	44	136

Ann.: Økonomerne i Århus Universitet jvf. tabel 1. Historikerne er talt op for de historiske institutter i Universitetsårbogen for 1988 og 1989. Alle de tidligere i forbindelse med tabel 1 givne forbehold for den slags optællinger gælder selvfølgelig også her.

hold til generelle teoretiske resultater og empiriske resultater, der er mindre bundet til specifikke landes institutioner.

Sammenlignes økonomi og historie, jvf. tabel 2, findes markante forskelle, idet bogudgivelser hos historikerne har holdt deres plads som en betydningsfuld publiceringsmulighed.

Disse tendenser er utvivlsomt ikke kulmineret. Internationaliseringen, med dens krav om publicering i internationale tidsskrifter, vil trække i hvert fald universitetsforskningen længere og længere væk fra bøger og mere og mere over imod engelsksprogede tidsskrifter med alle de konsekvenser, der er skildret i det foregående.⁶ Sandsynligheden, for at også historikerne bliver tvunget over i samme retning, må siges at være stor.

4. Tendenserne og økonomisk historie

Det må af det foregående fremgå, at jeg ser en hovedfare for fremtidens økonomiske forskning i en for snæver specialisering. Når alt kommer til alt, er stort set alle større nyskabelser sket på grænseområder mellem forskellige fag. Da marginalismen i 1870'erne startede, var det grænseområdet mellem økonomi og matematik, der blev opdyrket.⁷ Da økonometrien i århundredets første årtier udvikledes, var det området

6. Dette har utvivlsomt betydelige konsekvenser også for universitetsøkonomernes generelle rolle i samfundsdebatten og i den økonomisk politiske beslutningsproces. De tekniske krav og den kompakte fremstillingsform gør tidsskriftsartiklerne uforståelige for andre end meget få fagfolk, og det gør de gammeldags generalister, der skrev for det alment dannede publikum, til en truet race. Ser man på publikationslisterne, er det også klart, at de gamle økonomer skrev utallige indlæg i dagspressen, i ugeblade og i alment orienterende debattidsskrifter. Nutidens universitetsøkonomer skriver i stedet mængder af »working papers« som sigter specielt mod en snæver kreds af fagfæller. Dette giver utvivlsomt også problemer for samspillet mellem grundforskningen og den anvendelsesorienterede økonomiske analyse, jvf. Kærgård (1988).

7. Grænsenytteteorien kom man endda samtidig til både på grænseområdet mellem økonomi og matematik og mellem psykologi og økonomi: Dels som kombination af matematisk optimeringsteori og økonomi (herhjemme specielt Harald Westergaard), og dels som kombinationen af psykologiske eksperimenter med responsfølsomhed kombineret med økonomi (herhjemme ved Claudius Wilkens), se Kærgård (1983).

mellem økonomi og statistik, og tilsvarende var det området mellem økonomi og historie, der blev til økonomisk historie. Økonomien er allerede så fagopdelt, at der er mangfoldige faggrænser indenfor dens egne mure, og de sidste 15 års vigtigste teoretiske bidrag er nok, når det kommer til stykket, sket ved en nedbrydning af grænserne mellem mikro- og makroøkonomi. Udviklingen af cliometrien (eller »New economic History«, som det hed i 1970'erne, men vel ikke kan blive ved med at hedde) var vel i virkeligheden også en opblødning af grænsen mellem økonomisk historie og økonomi.

Det, der hele tiden har blokeret for udviklingen, har været faggrænser. Jeg er derfor meget lidt for at give sådanne skarpe definitioner af fagdiscipliner, som Carl-Axel Nilsson gerne vil gøre for økonomisk historie. Jo mere præcist afgrænset man ser et fag, jo større er faren for, at der bliver et ingenmandsland omkring faget, som ikke hører med, og som får lov at ligge uopdyrket hen.

Jeg er altså ikke så glad for grænser mellem fagdiscipliner, men det betyder selvfølgelig ikke, at jeg ikke erkender, at når studier og institutioner skal afgrænses, så er en opdeling nødvendig, og her vil jeg gerne være med på Carl-Axel Nilssons opfordring til styrkelse af økonomisk historie i Danmark og ved Københavns Universitet. Med et historiestudium på Amager isoleret fra samfundsvidenskaberne, og et økonomistudium, der i stadig stigende grad trækkes i teoretisk retning, er faren for, at der bliver et stort uopdyrket område mellem økonomi og historie også efter min mening nærliggende.

Jeg tror imidlertid ikke, jvf. afsnit 3, at man skal forvente dette hul lukket af talrige økonomisk-historiske afhandlinger, der kombinerer økonomiske analyser og »historiske blik«. Jeg tror - desværre - at broen mellem fagene må bygges af mindre mursten; af artikler, hvor nogen står for de økonomiske analyser og andre for det historiske. Også på dette område tror jeg, at fremtiden i høj grad tilhører artikler, der kort og præcist rendyrker et enkelt aspekt af en problemstilling. Holdningen bør så imidlertid ikke, når man ser en artikel, være, at her er der for meget historie til, at det interesserer mig, men derimod at her er mange historiske aspekter dækket, som kan supplere min økonomiske analyse, så der dannes et bedre sammenfattende billede. Når Carl-Axel Nilsson om min forbrugsfunktion siger, at her er ganske vist en stabil struktur, men den bør suppleres med nøjere økonomisk historiske analyser af forhold, der er specifikke i tid og sted, så er jeg enig. Men jeg tror ikke det nødvendigvis skal være den samme, der analyserer alle aspekterne.

5. Konklusion

Det er i denne artikel fremhævet, at de videnskabelige miljøer i stadig stigende grad er blevet specialiserede. Man har ikke længere økonomer, der som Harald Westergaard kunne undervise på internationalt niveau i teoretisk statistik, samfundsbeskrivelse og økonomisk teori.

Dette forstærkes af, at der ikke længere i så høj grad satses på samlede fremstillinger i bogform af større afgrænsede problemstillinger, men på rendyrkning af enkelte aspekter i artikelform.

Når man ser på økonomi og historie, vil der således være en kæde fra historikeren, der roder med kilderne, over statistikeren, der sammenfatter disse i tabeller, og økonomien, der analyserer tabellerne, til teoretikeren, der søger at destillere det hele ned til en ren matematisk model. Og denne kæde bliver med den øgede specialisering stadig længere. Dette kan og bør nok ikke bekæmpes. Det meste, man kan håbe, er, at alle led i kæden forstår og respekterer de andre leds betydning og også accepterer deres berettigede krav på ressourcer og udbygning, for en kæde er jo aldrig stærkere end det svageste led. Hvilke led i denne kæde, man så kalder økonomisk historie, er for mig mindre afgørende.

Litteratur

- Christensen, Jørgen Peter. 1991. Mellem Historie og Økonomi. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 129, side 329-38.
- Creedy, J. 1980. The early use of Lagrange multipliers in economics. *Economic Journal*, vol. 90, side 371-376.
- Davidson, Thorkild. 1986. Westergaard, Edgeworth and use of Lagrange multipliers in Economics. *Economic Journal*, vol. 96, side 808-811.
- Eagley, Robert B. 1975. Economic Journals as a Communications Network. *Journal of Economic Literature*, vol. 13, side 878-888.
- Hald, Anders. 1981. T. N. Thiele's contributions to statistics. *International Statistical Review*, vol. 49, side 1-20.
- Hawkins, R. G., L. S. Ritter og I. Walter. 1973. What Economists Think of Their Journals, *Journal of Political Economy*, vol. 81, side 1017-1032.
- Jørgensen, Jørgen. 1943. Kritiske bemærkninger til professor Vinding Kruses filosofi. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 81, side 335-358.
- Kærgård, Niels. 1983. Marginalismens gennembrud i Danmark og mændene bag. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 121, side 20-42.
- Kærgård, Niels. 1988. Internationale ambitioner kan skade dansk forskning. *Informations kronik* d. 22. december.
- Kærgård, Niels. 1989. Økonomisk Historie – mellem kildekritik og højere algebra. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 127, side 381-392.
- Kærgård, Niels. 1991. Fra geografisk til faglig provinsialisme. *Informations kronik* d. 13. juni.
- Milhøj, Birte & P. E. 1951. Fortegnelse over Professor Axel Nielsens skrifter. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 89, side 128-133.
- Nilsson, Carl-Axel. 1991. Økonomisk Historie - kildekritik og højere algebra. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 123, side 320-28.
- Nørregaard-Nielsen, Hans Edvard. 1987. Den lille Idas ansigter. *Danair-Magasinet*, nr. 4, side 50-54.
- Paldam, Martin. 1984. Økonomisk Institut - Institut for Nationaløkonomi og Statistik - Forskningsberetning 1984. I. *Årbog 1984*, Økonomisk Institut, Århus Universitet.
- Rasmussen, Andreas. 1933. Fortegnelse over et udvalg af professor, dr. L. V. Bircks skrifter og artikler. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 71, side 401-414.
- Svendsen, Knud Erik. 1959. Fortegnelse over Professor Zeuthens skrifter. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 97, side 19-22.
- Zeuthen, Frederik. 1954. Professor Ross om politik og videnskab - samt lidt om nutidig økonomisk velfærdsteori. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 92, side 36-50.

Dette forstærkes af, at der ikke længere i så høj grad satses på samlede fremstillinger i bogform af større afgrænsede problemstillinger, men på rendyrkning af enkelte aspekter i artikelform.

Når man ser på økonomi og historie, vil der således være en kæde fra historikeren, der roder med kilderne, over statistikeren, der sammenfatter disse i tabeller, og økonomien, der analyserer tabellerne, til teoretikeren, der søger at destillere det hele ned til en ren matematisk model. Og denne kæde bliver med den øgede specialisering stadig længere. Dette kan og bør nok ikke bekæmpes. Det meste, man kan håbe, er, at alle led i kæden forstår og respekterer de andre leds betydning og også accepterer deres berettigede krav på ressourcer og udbygning, for en kæde er jo aldrig stærkere end det svageste led. Hvilke led i denne kæde, man så kalder økonomisk historie, er for mig mindre afgørende.

Litteratur

- Christensen, Jørgen Peter. 1991. Mellem Historie og Økonomi. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 129, side 329-38.
- Creedy, J. 1980. The early use of Lagrange multipliers in economics. *Economic Journal*, vol. 90, side 371-376.
- Davidson, Thorkild. 1986. Westergaard, Edgeworth and use of Lagrange multipliers in Economics. *Economic Journal*, vol. 96, side 808-811.
- Eagley, Robert B. 1975. Economic Journals as a Communications Network. *Journal of Economic Literature*, vol. 13, side 878-888.
- Hald, Anders. 1981. T. N. Thiele's contributions to statistics. *International Statistical Review*, vol. 49, side 1-20.
- Hawkins, R. G., L. S. Ritter og I. Walter. 1973. What Economists Think of Their Journals, *Journal of Political Economy*, vol. 81, side 1017-1032.
- Jørgensen, Jørgen. 1943. Kritiske bemærkninger til professor Vinding Kruses filosofi. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 81, side 335-358.
- Kærgård, Niels. 1983. Marginalismens gennembrud i Danmark og mændene bag. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 121, side 20-42.
- Kærgård, Niels. 1988. Internationale ambitioner kan skade dansk forskning. *Informations kronik* d. 22. december.
- Kærgård, Niels. 1989. Økonomisk Historie – mellem kildekritik og højere algebra. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 127, side 381-392.
- Kærgård, Niels. 1991. Fra geografisk til faglig provinsialisme. *Informations kronik* d. 13. juni.
- Milhøj, Birte & P. E. 1951. Fortegnelse over Professor Axel Nielsens skrifter. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 89, side 128-133.
- Nilsson, Carl-Axel. 1991. Økonomisk Historie - kildekritik og højere algebra. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 123, side 320-28.
- Nørregaard-Nielsen, Hans Edvard. 1987. Den lille Idas ansigter. *Danair-Magasinet*, nr. 4, side 50-54.
- Paldam, Martin. 1984. Økonomisk Institut - Institut for Nationaløkonomi og Statistik - Forskningsberetning 1984. I. *Årbog 1984*, Økonomisk Institut, Århus Universitet.
- Rasmussen, Andreas. 1933. Fortegnelse over et udvalg af professor, dr. L. V. Bircks skrifter og artikler. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 71, side 401-414.
- Svendsen, Knud Erik. 1959. Fortegnelse over Professor Zeuthens skrifter. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 97, side 19-22.
- Zeuthen, Frederik. 1954. Professor Ross om politik og videnskab - samt lidt om nutidig økonomisk velfærdsteori. *Nationaløkonomisk Tidsskrift*, bind 92, side 36-50.